

SAUSZEMES TRANSPORTLĪDZEKĻU APDROŠINĀŠANAS NOTEIKUMI Nr. SA 06

1. Noteikumos lietoto terminu skaidrojums

- 1.1. **Apdrošinātājs** – „BALVA” Apdrošināšanas akciju sabiedrība.
- 1.2. **Apdrošinājumaņēmējs** – fiziskā vai juridiskā persona, kas noslēdz apdrošināšanas līgumu ar Apdrošinātāju savā vai citas personas labā.
- 1.3. **Apdrošinātais** – apdrošināšanas līgumā norādītā fiziskā vai juridiskā persona, kurai ir apdrošināmā interese, kuras labā ir noslēgts apdrošināšanas līgums un kurai, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, ir paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa.
- 1.4. **Sauszemes transportlīdzeklis** (turpmāk noteikumu tekstā – TL) – likumīgi iegādāts, izgatavotāj rūpnīcā ražots un Latvijas Republikas likumdošanā noteiktajā kārtībā Ceļu satiksmes drošības direkcijā vai Valsts tehniskās uzraudzības aģentūrā reģistrēts sauszemes transportlīdzeklis, kuram Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir veikta transportlīdzekļu valsts tehniskā apskate.
- 1.5. **TL papildus aprīkojums** – TL iemontētās ierīces, kā arī uzlīmes, kas nav iekļautas TL rūpnīcas komplektācijā, t.i., kas netika uzstādītas TL ražošanas (montāžas) procesā izgatavotāj rūpnīcā, kuru uzstādīšana (uzlikšana) nav aizliegta ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, un par kurām ir izdarīta atzīme apdrošināšanas līgumā.
- 1.6. **TL vadītājs** – fiziska persona, kurai ir atbilstošas kategorijas TL vadīšanas tiesības un kas vada TL, un kura nav veikusi noziedzīgas darbības, lai iegūtu un vadītu to.
- 1.7. **TL turētājs** – fiziska vai juridiska persona, kura uz tiesiska pamata (nomas, patapinājuma u.c. līgums) lieto TL. Par TL turētāju nav uzskatāma persona, kas TL lieto uz dienesta vai darba tiesisko attiecību pamata.
- 1.8. **TL tiesīgais lietotājs** – fiziska vai juridiska persona, kas uz tiesiska pamata lieto transportlīdzekli ceļu satiksmē.
- 1.9. **TL noma** – TL nodošana lietošanā par atlīdzību.
- 1.10. **TL faktiskā vērtība** – TL tirgus vērtība, kuru, savstarpēji vienojoties, nosaka Apdrošinātājs un Apdrošinājumaņēmējs, vai vērtība, kuru nosaka Apdrošinātāja akceptēti eksperti.
- 1.11. **Apdrošinājuma summa** – apdrošināšanas līgumā noteiktā naudas summa, par kuru ir apdrošināts TL.
- 1.12. **Apdrošināšanas prēmija** – maksājums par TL apdrošināšanu, kuru Apdrošinājumaņēmējam ir jāsamaksā Apdrošinātājam apdrošināšanas līgumā noteiktajā kārtībā un termiņos.
- 1.13. **Apdrošināšanas atlīdzība** – par apdrošināšanas gadījumu izmaksājamā naudas summa vai nodrošināmie pakalpojumi atbilstoši apdrošināšanas līgumam.
- 1.14. **Pašrisks (Franšīze)** – naudas izteiksmē vai procentos izteikta zaudējuma daļa, kura apdrošināšanas līgumā noteiktajos gadījumos tiek atskaitīta no apdrošināšanas atlīdzības un kuru Apdrošinātājs neatlīdzina.
- 1.15. **Apdrošinātais risks** – apdrošināšanas polisē paredzētais no apdrošinātā gribas neatkarīgs notikums, kura iestāšanās iespējama nākotnē.
- 1.16. **Jauvērtības apdrošināšana** – ar jauvērtības apdrošināšanu šajos noteikumos saprot apdrošināšanu par TL iegādes vērtību, kas norādīta TL iegādes dokumentos.
- 1.17. **Apdrošināšanas gadījums** – ar apdrošināto risku cēloņsakarīgi saistīts notikums, kuram iestājoties paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa atbilstoši apdrošināšanas līgumam.
- 1.18. **Apdrošināšanas noteikumi** – šajos noteikumos izklāstītie apdrošināšanas nosacījumi.
- 1.19. **Apdrošināšanas līgums** – Apdrošinātāja un Apdrošinājumaņēmēja vienošanās, saskaņā ar kuru Apdrošinājumaņēmējs uzņemas saistības maksāt apdrošināšanas prēmiju līgumā noteiktajā veidā, termiņos un apmērā, kā arī izpildīt citas apdrošināšanas līgumā noteiktās saistības un Apdrošinātājs uzņemas saistības, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, izmaksāt Apdrošinātājam apdrošināšanas atlīdzību atbilstoši apdrošināšanas līgumam. Apdrošināšanas līguma neatņemamas sastāvdaļas ir: pieteikums TL apdrošināšanai, apdrošināšanas polisē un šie noteikumi.
- 1.20. **Apdrošināšanas polisē** – dokuments, kas apliecina apdrošināšanas līguma noslēgšanu un ietver apdrošināšanas līguma noteikumus, kā arī visus šā līguma grozījumus un papildinājumus, par kuriem apdrošinātājs un apdrošinājumaņēmējs ir vienojušies apdrošināšanas līguma darbības laikā.
- 1.21. **Pieteikums TL apdrošināšanai** – Apdrošinātāja noteikts dokuments, kuru Apdrošinājumaņēmējs iesniedz Apdrošinātājam, lai paziņotu būtisku informāciju, kas ir nepieciešama Apdrošinātājam apdrošināmā riska novērtēšanai un apdrošināšanas līguma noslēgšanai.
- 1.22. **Pilnīga bojāeja** – gadījums, kad TL remonts nav tehniski iespējams vai tas ir ekonomiski nepamatots. Remonts tiek uzskatīts par ekonomiski nepamatotu, ja paredzamās TL remonta izmaksas pārsniedz 70% (septiņdesmit procentus) no TL vērtības uz apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdi.
- 1.23. **Saskaņotais paziņojums** – veidlapa, kuru normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos ceļu satiksmes negadījumā iesaistīto transportlīdzekļu vadītāji aizpilda negadījuma vietā, ar parakstiem apliecinot negadījuma norises apstākļus, faktus un negadījuma shēmu.

2. Vispārīgie noteikumi

- 2.1. Apdrošinātājs, pamatojoties uz šiem apdrošināšanas noteikumiem, Latvijas Republikas likumu „Par apdrošināšanas līgumu” un citiem spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, slēdz sauszemes transportlīdzekļu apdrošināšanas līgumus ar juridiskām un fiziskām personām.
- 2.2. Apdrošinātāja, Apdrošinājumaņēmēja un Apdrošinātā tiesiskās attiecības, kas nav noteiktas atbilstošajās apdrošināšanas noteikumos, tiks risinātas saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.
- 2.3. Apdrošināšanas līgums tiek noslēgts uz noteiktu, savstarpēji saskaņotu laiku līdz vienam gadam.

- 2.3.1. Apdrošināšanas līguma darbība izbeidzas tās dienas plkst. 24:00 (pēc Latvijas laika), kas apdrošināšanas līgumā ir norādīta kā tā darbības izbeigšanās diena.
- 2.4. Apdrošināšanas līguma darbības teritorijas variants tiek noteikts apdrošināšanas polisē. Izvēloties apdrošināšanas līguma darbības teritoriju, ir iespējams pielietot vienu no sekojošiem variantiem:
  - Latvijas teritorija;
  - Latvijas teritorija, Baltijas valstu teritorija;
  - Latvijas teritorija un „Eiropa-1” teritorijas;
  - Latvijas teritorija un „Eiropa-2” teritorijas;
  - Latvijas teritorija, Baltijas valstu un „Eiropa-1” teritorijas;
  - Latvijas teritorija, Baltijas valstu un „Eiropa-2” teritorijas;
  - Latvijas teritorija, Baltijas valstu, „Eiropa-1” un „Eiropa-2” teritorijas.
- 2.4.1. Ar apdrošināšanas noteikumos un polisē minēto jēdzienu „Baltijas valstis” saprot Latvijas, Lietuvas un Igaunijas teritorijas.
- 2.4.2. Ar apdrošināšanas noteikumos un polisē minēto jēdzienu „Eiropa-1” saprot Albānijas, Andoras, Austrijas, Beļģijas, Bosnijas un Hercegovinas, Bulgārijas, Čehijas, Dānijas, Francijas, Grieķijas, Horvātijas, Islandes, Itālijas, Lihtenšteinas, Luksemburgas, Maltas, Melnkalnes, Monako, Nīderlandes, Norvēģijas, Polijas, Portugāles, Rumānijas, Sanmarino, Serbijas, Slovākijas, Slovēnijas, Somijas, Spānijas, Šveices, Ungārijas, Vatikāna, Vācijas un Zviedrijas teritoriju.
- 2.4.3. Ar apdrošināšanas noteikumos un polisē minēto jēdzienu „Eiropa-2” saprot Īrijas, Kipras, Lielbritānijas, Baltkrievijas, Moldovas, Ukrainas un Krievijas Federācijas Eiropas daļas, kas atrodas uz rietumiem no Urālu kalniem, teritoriju.
- 2.4.4. Apdrošinātājam un Apdrošinājumaņēmējam savstarpēji (rakstiski) vienojoties un Apdrošinājumaņēmējam iemaksājot papildus apdrošināšanas prēmiju, apdrošināšanas līguma darbības teritorija var tikt paplašināta.

3. Apdrošinātie riski

Apdrošinātājs sniedz apdrošināšanas aizsardzību sekojošiem ārējās iedarbības apdrošināšanas risku variantiem:

- 3.1. **BOJĀJUMI:**
- 3.1.1. **Ceļu satiksmes negadījuma (CSNg) risks**
Ar CSNg šajos noteikumos saprot ceļu satiksmē notikušo TL sadursmi ar citu transportlīdzekli, šķērslī, gājēju, dzīvnieku vai citu objektu, kā arī kustībā esošā TL apgāšanos vai krišanu.
- 3.1.2. **Uguns iedarbības risks**
Ar uguns iedarbību šajos noteikumos saprot uguns tiešu iedarbību no ārējā avota, kura rezultātā izcēlies ugunsgrēks un apdrošinātājam TL ir nodarīti bojājumi.
- 3.1.3. **Dabas stihijas iedarbības risks**
Ar dabas stihijas iedarbību šajos noteikumos saprot vētras (vēja ātrums virs 17,2 m/sek.), ūdensplūdu, zibens, krusas tiešu iedarbību uz apdrošināto TL, kā arī dažādu priekšmetu tiešu iedarbību uz apdrošināto TL, ja tā ir izraisīta ar šai vietai netipiskām dabas stihijas parādībām.
- 3.1.4. **Dažādu priekšmetu un vielu uzbrāšanās risks**
- 3.1.5. **Dzīvnieku ārējās iedarbības risks**
TL mehāniskie bojājumi, ko izraisījuši dzīvnieki vai putni.
- 3.1.6. **Stiklojuma bojājumu risks**
Ar stiklojuma bojājumu šajos noteikumos saprot apdrošinātā TL stiklu, luksturu, spoguļu stiklu, to aizvietotāju mehāniskus bojājumus un/vai bojāeju iepriekšminēto risku iestāšanās rezultātā, ja vienlaikus nav bojātas TL detaļas.
- 3.2. **ZĀDZĪBA, LAUPIŠANA UN TREŠO PERSONU PRETTIESISKA DARBĪBA:**
- 3.2.1. **Apdrošinātā TL zādzības risks**
Ar apdrošinātā TL zādzību šajos noteikumos saprot apdrošināšanas objekta zādzību Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā vai tiesīgā lietotāja prombūtnes laikā, ja apdrošināšanas objekta reģistrācijas apliecība, kā arī aizdedzes atslēgu un pretaizdzīšanas iekārtu un ierīču vadības līdzekļu komplekti un to sastāvdaļas, atrodas pie Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā vai TL tiesīgā lietotāja.
- 3.2.2. **Apdrošinātā TL laupīšanas risks**
Ar laupīšanu šajos noteikumos saprot apdrošinātā TL laupīšanu, ko izdarījusi persona vai personas, pielietojot vardarbību vai draudot ar to Apdrošinājumaņēmējam, Apdrošinātājam vai TL tiesīgajam lietotājam.
- 3.2.3. **Trešo personu prettiesiskas darbības risks**
Trešo personu prettiesiska rīcība – bojājumi, ko transportlīdzeklim ārpus līgumiskajām un likumiskajām attiecībām ir nodarījusi trešā persona, nodarot mehāniskus un/vai termiskus bojājumus vai veicot apdrošinātā transportlīdzekļa daļu vai papildaprīkojuma zādzību.
- 3.3. **PAPILDAPDROŠINĀŠANA:**
- 3.3.1. **Jauvērtības apdrošināšana**
Iestājoties šo apdrošināšanas noteikumu 3.1. un 3.2. punktā minētiem riskiem, Apdrošinātājs atlīdzina zaudējumus, ņemot vērā TL nolietojumu un atskaitot apdrošināšanas līgumā noteikto pašrisku. Jauvērtības apdrošināšana ir spēkā, ja:
  - 3.3.1.1. Apdrošinātais risks iestāties ne vēlāk kā 2 (divu) gadu laikā no TL pirmās reģistrācijas datuma;
  - 3.3.1.2. Apdrošināšanas riska iestāšanās brīdī apdrošinātā TL nobraukums nepārsniedz 40000 km;
  - 3.3.1.3. Laika periodā no TL pirmās reģistrācijas datuma līdz apdrošinātā riska iestāšanās datumam apdrošinātājam TL ir bijis viens īpašnieks.
- 3.3.2. **Vējistikla apdrošināšana**
Iestājoties stikla bojājumu riskam, 1 (vienu) reizi visā līguma darbības termiņā Apdrošinātājs, neieturot pašrisku, atlīdzina izdevumus vējistikla maiņai vai remontam, pie nosacījuma, ka vējistikla maiņa vai remonts notiek ar Apdrošinātāju saskaņotā remontuzņēmumā.

4. Vispārīgie izņēmumi

- 4.1. Morālais kaitējums, atrautā peļņa, dīkstāve un citi Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātāja, kā arī trešo personu netiešie zaudējumi, kā arī tādas izmaksas kā: soda naudas, ar dzīvošanu viesnīcā saistītās izmaksas, kas radušās apdrošinātā TL remontēšanas laikā, komandējuma izmaksas, zaudējumi, kas ir saistīti ar preču piegādes termiņiem, u.tml.
- 4.2. Mantas, kas apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdī atradās apdrošinātāja TL.
- 4.3. Zaudējumi, kas ir radušies Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātāja, TL tiesīgā lietotāja, apdrošinātā TL pasažieru tīšas darbības, kas ir vērstas uz apdrošināšanas gadījuma iestāšanos, rezultātā, kā arī, ja tie radušies augstāk minētajam personām izmantojot apdrošināšanas objektu pretlikumīgiem vai noziedzīgiem mērķiem.
- 4.4. Apdrošinātā TL tirgus vērtības samazināšanās un dabiskā nolietojuma rezultātā.
- 4.5. Zaudējumi apdrošinātās automagnetolas ar noņemamo priekšējo paneli vai noņemamā priekšējā paneļa sabojāšanas, bojāejas vai zādzības, ja priekšējais noņemamais panelis tika atstāts apdrošinātājā TL, rezultātā.
- 4.6. Apdrošinātā TL reģistrācijas zīmju zādzības un/vai nozaudēšanas rezultātā.
- 4.7. Gadījumā, ja nodotais līzings vai iznomātais apdrošinātais TL netiek atgriezts Apdrošinājumaņēmējam vai Apdrošinātājam.
- 4.8. Notikumi, kas ir radušies kara darbības, masu nemieru, radioaktīvās saindēšanās, radioaktīvā piesārņojuma, dabas katastrofu un citu līdzīgu gadījumu rezultātā, kā arī apdrošinātā TL konfiskācijas, piespiedu atsavināšanas, aresta vai iznīcināšanas rezultātā, kas veiktas uz valsts institūciju rīkojuma pamata.
- 4.9. Gadījumi, kad Apdrošinājumaņēmējs vai Apdrošinātais ir saņēmis zaudējumu atbildību par nodarītajiem zaudējumiem no zaudējumu nodarījušās personas vai no apdrošināšanas kompānijas, kurā apdrošināta zaudējumu nodarījušās personas civiltiesiskā atbildība.
- 4.10. Notikumi, kas ir radušies ārpus apdrošināšanas līguma darbības laika vai teritorijas.

5. Apdrošinājuma summa

- 5.1. Apdrošināšanas līgumā apdrošinājuma summa tiek noteikta pēc pušu vienošanās, pamatojoties uz apdrošināšanas objekta faktisko vērtību apdrošināšanas līguma noslēgšanas dienā. Par apdrošinājuma summas noteikšanu atbild Apdrošinājumaņēmējs. Pēc apdrošināšanas atbildības izmaksas apdrošinājuma summa paliek nemainīga.
- 5.2. Ja apdrošināšanas līgumā norādīta apdrošinājuma summa ir zemāka nekā apdrošinātā TL faktiskā vērtība, tad apdrošināšanas atbildība tiek izmaksāta proporcionāli apdrošinājuma summas attiecībai pret TL faktisko vērtību.
- 5.3. Apdrošināšanas līguma darbības laikā Apdrošinātāja izmaksāto apdrošināšanas atbildību kopējā summa nedrīkst pārsniegt apdrošināšanas līgumā noteikto apdrošinājuma summu.

6. Apdrošināšanas līguma noslēgšanas kārtība

- 6.1. Slēdzot apdrošināšanas līgumu, Apdrošinājumaņēmējam ir pienākums:
  - 6.1.1. pēc Apdrošinātāja pieprasījuma sniegt informāciju noteiktās formas pieteikuma TL apdrošināšanai aizpildīšanai un parakstīt aizpildīto pieteikumu. Apdrošinājumaņēmējs ir atbildīgs par pieteikumā sniegtās informācijas patiesumu;
  - 6.1.2. paziņot Apdrošinātājam par visiem Apdrošinājumaņēmējam zināmiem apstākļiem, kā arī sniegt citu informāciju, kam ir būtiska nozīme apdrošināšanas gadījuma iestāšanās iespējamības noteikšanai un apdrošināmā riska novērtēšanai;
  - 6.1.3. uzrādīt Apdrošinātājam TL reģistrācijas apliecības un vadītāja apliecības oriģinālus, kā arī citus dokumentus, kas nepieciešami Apdrošinātājam apdrošināšanas līguma noslēgšanai;
  - 6.1.4. uzrādīt Apdrošinātājam TL, visus TL atslēgu un drošības sistēmu ierīču komplektus apskates veikšanai līdz apdrošināšanas līguma noslēgšanai.
- 6.2. Ja Apdrošinājumaņēmēja vai Apdrošinātāja Jauns nolūks (Civillikuma 1641. pants) vai rupja neuzmanība (Civillikuma 1645. pants) ir bijusi par iemeslu Apdrošinātāja maldināšanai par apstākļiem, kas tam jāzina apdrošinātā riska iestāšanās iespējamības novērtēšanai, apdrošināšanas līgumu atzīst par spēkā neesošu no tā noslēgšanas brīža. Iemaksāto apdrošināšanas prēmiju Apdrošinātājs neatmaksā.

7. Apdrošinātā riska iestāšanās iespējamības palielināšanās

- 7.1. Apdrošinātājam un/vai Apdrošinājumaņēmējam apdrošināšanas līguma darbības laikā ir pienākums rakstveidā, tiklīdz tas ir iespējams, paziņot Apdrošinātājam par visiem tam zināmajiem apstākļiem, kuri var ievērojami palielināt apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību vai iespējamo zaudējumu apjomu, par jebkura veida izmaiņām sākotnējā informācijā, to starpā arī par TL iznomāšanu, nodošanu līzings vai patapinājumā, ieķīlāšanu, apdrošinātā TL reģistrācijas dokumentu, atslēgu, signalizācijas vadības pults un numura zīmes nomaigu, nozaudēšanu vai zādzību.
- 7.2. TL atslēgu, signalizācijas vadības pults un/vai citu drošības sistēmu vadības ierīču nozaudēšanas vai zādzības gadījumā Apdrošinājumaņēmējam, Apdrošinātājam un/vai tiesīgajam lietotājam ir pienākums nekavējoties paziņot Apdrošinātājam un par saviem līdzekļiem veikt papildus drošības pasākumus (jānomaina TL atslēgas, slēdzene un/vai drošības sistēmu vadības ierīces u.c.).
- 7.3. Bez saskaņošanas ar Apdrošinātāju neveikt izmaiņas TL drošības sistēmās, kā arī atslēgu, tālvadības pults, kodu karšu un/vai citu drošības sistēmu ierīču dublikātu vai kopiju izgatavošanu.
- 7.4. Apdrošināšanas līguma darbības laikā Apdrošinātājam ir tiesības pārbaudīt apdrošināto TL, lai pārliecinātos, vai nav notikušas izmaiņas sākotnējā informācijā. Apdrošinājumaņēmēja un Apdrošinātāja pienākums ir nekavējoties, bet ne vēlāk kā 3 (trīs) darba dienu laikā, skaitot no Apdrošinātāja paziņojuma saņemšanas dienas, uzrādīt Apdrošinātājam apdrošināto TL.
- 7.5. Ja Apdrošinātais vai Apdrošinājumaņēmējs ar Jaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ nav izpildījis šo noteikumu 7.1, 7.2 un/vai 7.3. punktus noteiktās prasības, Apdrošinātājam ir tiesības atteikt apdrošināšanas atbildības izmaksā. Šajā gadījumā Apdrošinātājs var izbeigt apdrošināšanas līgumu un neatmaksāt Apdrošinājumaņēmēja iemaksāto apdrošināšanas prēmiju.
- 7.6. Apdrošinātājam, kuram ir (ja tam ir) paziņots par apstākļiem, kas paaugstina apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību, vai šo noteikumu 7.4. punktā

noteiktajā kārtībā nav uzrādīts apdrošinātais TL, Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir tiesības uz apdrošināšanas līguma noteikumu grozīšanu un/vai papildus apdrošināšanas prēmiju proporcionāli riska palielinājumam.

- 7.7. Apdrošinātāja, Apdrošinājumaņēmēja un Apdrošinātāja tiesiskās attiecības, kas nav noteiktas un atrunātas šajā sadaļā, tiks risinātas saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

8. Apdrošināšanas prēmijas samaksas kārtība

- 8.1. Apdrošinātājam, vienojoties ar Apdrošinājumaņēmēju, apdrošināšanas prēmija var būt samaksāta latos vai apdrošināšanas līgumā norādītajā valūtā, skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu Apdrošinātāja norēķinu kontā. Ja apdrošināšanas prēmija tiek maksāta ar bezskaidras naudas pārskaitījumu, tad par samaksas datumu tiek uzskatīta tā diena, kad naudas līdzekļi ir ieskaitīti Apdrošinātāja norādītajā norēķinu kontā. Gadījumā, ja apdrošināšanas prēmija tiek iemaksāta citā valūtā, nekā ir norādīta apdrošināšanas polisē, konvertēšanai tiek piemērots Latvijas Bankas noteiktais valūtu maiņas kurss uz apdrošināšanas prēmijas samaksas dienu.
- 8.2. Apdrošinājumaņēmējam ir pienākums samaksāt apdrošināšanas prēmiju apdrošināšanas līgumā noteiktajā veidā, termiņos un apmērā. Apdrošinātājs normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir tiesīgs izbeigt apdrošināšanas līgumu, ja Apdrošinājumaņēmējs nav samaksājis apdrošināšanas prēmiju atbilstoši apdrošināšanas līguma noteikumiem.
- 8.3. Ja puses vienojas, ka apdrošināšanas prēmija vai tās pirmā daļa tiek samaksāta pēc apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās, tad pēc apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas samaksas apdrošināšanas līgumā noteiktajā termiņā apdrošināšanas līgums ir spēkā ar tajā norādīto spēkā stāšanās dienu. Ja apdrošināšanas prēmija vai tās pirmā daļa nav samaksāta līdz apdrošināšanas līgumā noteiktajam termiņam, uzskatāms, ka apdrošināšanas līgums nav stājies spēkā, ja normatīvajos aktos nav noteikts citādi.
- 8.4. Kārtējie apdrošināšanas prēmijas maksājumi Apdrošinājumaņēmējam jāveic saskaņā ar apdrošināšanas polisē paredzētajiem termiņiem. Ja apdrošināšanas līgumā noteiktā apdrošināšanas prēmija vai tās daļa nav samaksāta pilnībā, Apdrošinātājam normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, ir tiesības izbeigt apdrošināšanas līgumu.
- 8.5. Ja apdrošināšanas līgums tiek noslēgts uz laika periodu īsāku par vienu gadu, tad Apdrošinājumaņēmēja pienākums ir samaksāt apdrošināšanas prēmiju pilnā apmērā līdz apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās dienai.
- 8.6. Apdrošinājumaņēmējs zaudē tiesības maksāt apdrošināšanas prēmiju pa daļām, ja līdz kārtējās apdrošināšanas prēmijas daļas samaksai ir paziņojis par apdrošināšanas gadījuma iestāšanos. Šajā gadījumā Apdrošinātājs ir tiesīgs pieprasīt no Apdrošinājumaņēmēja samaksāt nesamaksāto apdrošināšanas prēmijas daļu pirms termiņa vai ieturēt nesamaksāto apdrošināšanas prēmijas daļu no izmaksājamās apdrošināšanas atbildības summas.

9. Apdrošināšanas līguma darbības izbeigšana

- 9.1. Apdrošināšanas līguma darbība izbeidzas šādos gadījumos:
  - 9.1.1. Apdrošinātājs pilnībā ir izpildījis savas saistības;
  - 9.1.2. apdrošinātā juridiskā persona ir likvidēta un tai nav tiesību pārņēmeja;
  - 9.1.3. ar tiesas nolēmumu apdrošināšanas līgums atzīts par spēkā neesošu;
  - 9.1.4. puses par to ir vienojušās apdrošināšanas līguma darbības laikā;
  - 9.1.5. citos šajos noteikumos un Latvijas Republikas normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos.
- 9.2. Šajos apdrošināšanas noteikumos un Latvijas Republikas normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos apdrošināšanas līgumu izbeidz, attiecīgajai pusei nosūtīt rakstveida paziņojumu par apdrošināšanas līguma izbeigšanu, ja Latvijas Republikas normatīvie akti un šie apdrošināšanas noteikumi nenosaka citu apdrošināšanas līguma izbeigšanas kārtību, Apdrošināšanas līgums ir izbeigts pēc 15 (piecpadsmit) dienām no rakstveida paziņojuma nosūtīšanas dienas.
- 9.3. Apdrošinātājam un Apdrošinājumaņēmējam ir tiesības izbeigt apdrošināšanas līgumu pēc apdrošināšanas atbildības izmaksas. Apdrošināšanas līgums ir izbeigts pēc 15 (piecpadsmit) dienām no dienas, kad attiecīgā puse (Apdrošinātājs vai Apdrošinājumaņēmējs) nosūtījis rakstveida paziņojumu par apdrošināšanas līguma izbeigšanu. Ja apdrošināšanas atbildība ir mazāka nekā starpība starp iemaksāto apdrošināšanas prēmiju un apdrošināšanas prēmijas daļu par apdrošināšanas līguma darbības izbeigšanas periodu, Apdrošinātājs atmaksā Apdrošinājumaņēmējam apdrošināšanas prēmijas daļu, kuras apmēru nosaka, no samaksātās apdrošināšanas prēmijas atskaitot apdrošināšanas atbildību, apdrošināšanas prēmijas daļu par apdrošināšanas līguma darbības izbeigšanas periodu un ar apdrošināšanas līguma noslēgšanu saistītos Apdrošinātāja izdevumus, kuri nepārsniedz 25% (divdesmit piecus procentus) no kopējās apdrošināšanas prēmijas.
- 9.4. Ja apdrošinātais risks iestājas Apdrošinātā, Apdrošinājumaņēmēja vai trešās personas Jauna nolūka dēļ, apdrošināšanas līgums uzskatāms par izbeigtu no minēto faktu konstatācijas brīža. Šajā gadījumā Apdrošinātājam ir tiesības neizmaksāt apdrošināšanas atbildību.
- 9.5. Apdrošinājumaņēmēja likvidācijas vai maksātnespējas gadījumā, Apdrošinātājam, administratoram vai likvidatoram ir tiesības izbeigt apdrošināšanas līgumu ar rakstveida paziņojumu. Administrators vai likvidators var izbeigt apdrošināšanas līgumu tikai viena mēneša laikā no administratora vai likvidatora iecelšanas dienas. Apdrošinātājs nevar izbeigt apdrošināšanas līgumu agrāk kā pēc viena mēneša no administratora vai likvidatora iecelšanas dienas. Šādos gadījumos Apdrošinātājs atmaksā prēmiju, kuru nosaka, atskaitot no iemaksātās apdrošināšanas prēmijas daļu par apdrošināšanas līguma darbības izbeigšanas periodu līdz apdrošināšanas līguma izbeigšanas brīdim, kā arī ar apdrošināšanas līguma noslēgšanu saistītos apdrošinātāja izdevumus, kuri nepārsniedz 25% (divdesmit piecus procentus) no kopējās apdrošināšanas prēmijas.
- 9.6. Apdrošinātā TL īpašnieka maiņas gadījumā, ja nav citas vienošanās ar Apdrošinātāju, apdrošināšanas līgums tiek izbeigts TL īpašnieka maiņas brīdī, izņemot gadījumus, kad par TL īpašnieku kļūst tā turētājs.

10. Pušu tiesības un pienākumi

- 10.1. Iestājoties apdrošināšanas gadījumam, Apdrošinātājs izmaksā apdrošināšanas atbildību apdrošināšanas līgumā noteiktajai personai.
- 10.2. Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātāja un tiesīgā lietotāja pienākumi ir:
  - 10.2.1. trīs kalendāro dienu laikā no apdrošinātā TL noņemšanas no uzskaites vai

- pārreģistrācijas, vai pēc TL reģistrācijas dokumentu, reģistrācijas (numura) zīmju nomaiņas, rakstiski paziņot par to Apdrošinātājam, lai izdarītu attiecīgus grozījumus apdrošināšanas līgumā;
- 10.2.2. uzturēt apdrošināto TL darba kārtībā, veikt drošības pasākumus, lai nepieļautu apdrošinātā TL bojāšanu, bojāeju, zādzību vai laupīšanu;
- 10.2.3. novietojot TL stāvēšanai, ieslēgt pretaizdzīšanas ierīces, aizslēgt TL durvis un bagāžas nodalījuma vāku, kā arī aizvērt logus un jumta lūku, iedarbināt stāvbremzi, un/vai veikt citas darbības, lai nepieļautu TL izkustēšanos, izmantot (iedarbināt) visas pretaizdzīšanas sistēmas, kas uzstādītas TL;
- 10.2.4. nekavējoties rakstiski paziņot Apdrošinātājam, ja nolaupītais vai nozagtais TL ir atrasts un atgriezts Apdrošinājumaņēmējam vai Apdrošinātājam, kā arī, ja ir kļūusi zināma nolaupīta vai nozagta TL atrašanās vieta;
- 10.2.5. nekavējoties rakstiski paziņot Apdrošinātājam par to, ka vainīgā persona ir pilnībā vai daļēji atbildzinājusi nodarītos zaudējumus;
- 10.2.6. atmaksāt Apdrošinātājam saņemto apdrošināšanas atlīdzību pilnā apmērā vai tā noteiktu daļu, ja LR likumdošanā noteiktā prasības noilguma termiņā tika atklāti apstākļi, kuri pēc likuma vai saskaņā ar šiem Apdrošināšanas noteikumiem pilnībā vai daļēji liedz Apdrošinātājam saņemt apdrošināšanas atlīdzību;
- 10.2.7. neatstāt apdrošinātāja TL reģistrācijas apliecību, TL atslēgas un pretaizdzīšanas sistēmas pulti un/vai ierīces;
- 10.2.8. pēc Apdrošinātāja pieprasījuma nodot viņam bojātās apdrošinātā TL mezglus un detaļas, kuras tika nomainītas remonta procesā;
- 10.2.9. uzturēt darba stāvoklī TL meklēšanas un atklāšanas sistēmas, tai skaitā, veikt šo sistēmu testēšanu, apkalpošanu, apmaksāt meklēšanas sistēmu operatoru pakalpojumus.
- 10.3. Apdrošinātājam ir tiesības:
- 10.3.1. pārbaudīt Apdrošinājumaņēmēja un Apdrošinātā sniegto informāciju, kā arī pārbaudīt apdrošināšanas līguma noteikumu izpildi (ievērošanu);
- 10.3.2. pieprasīt grozīt apdrošināšanas līguma noteikumus vai prasīt papildus apdrošināšanas prēmijas samaksu proporcionāli riska palielinājumam, ja viņam ir kļūusi zināms vai Apdrošinājumaņēmējs un/vai Apdrošinātais tam ir paziņojis par apstākļiem, kas palielina apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību;
- 10.3.3. pieprasīt no Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā, TL turētāja un/vai TL tiesīgajiem lietotājiem informāciju, kas nepieciešama apdrošināšanas gadījuma iestāšanās fakta konstatēšanai un tā apstākļu noskaidrošanai;
- 10.3.4. veikt bojātā TL apskati un apsekošanu.

11. Pušu savstarpējās attiecības, iestājoties apdrošinātājam riskam

- 11.1. Notiekot negadījumam, Apdrošinājuma prasība, Apdrošinātā un/vai tiesīgā lietotāja pienākums ir:
- 11.1.1. nekavējoties, tiklīdz tas iespējams, veikt darbības atbilstoši tās valsts, kurā noticis negadījums, spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem;
- 11.1.2. paziņot par notikušo policijai un/vai citām tiesībsargājošām institūcijām vai iestādēm.
- 11.1.2.1. Iestājoties 3.1. punktā minētajiem riskiem, par notikušo negadījumu var neziņot policijai un/vai citām tiesībsargājošām institūcijām vai iestādēm, ja apdrošinātā TL vadītājs ir bijis vienīgais negadījuma dalībnieks, nav nodarīti bojājumi trešo personu mantai, nav cietuši cilvēki un TL nav radušies bojājumi, kuru dēļ tas nevar vai tam ir aizliegts braukt, spēkā esošajos normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos ir aizpildīts saskaņotais paziņojums. Šajā punktā minētajos gadījumos Apdrošinātājs izmaksā atlīdzību, kas visā apdrošināšanas periodā nepārsniedz 10% (desmit procentus) no apdrošināšanas līgumā noteiktās apdrošinājuma summas, bet ne vairāk par 500,00 Ls (pieci simti lati 00 santīmi) par katru apdrošināšanas gadījumu. Šī punkta nosacījumi nav pielietojami un obligāti jāpaziņo par notikušo policijai un/vai citām tiesībsargājošām institūcijām vai iestādēm, ja:
- 11.1.2.1.1. Apdrošinātājam, Apdrošinājumaņēmējam, TL turētājam vai TL vadītājam ir bijusi zināma TL bojājums nodarījusi persona vai transportlīdzeklis, vai arī viņa rīcībā bija pietiekama informācija to noskaidrošanai;
- 11.1.2.1.2. Apdrošinātais, Apdrošinājumaņēmējs, TL turētājs vai TL vadītājs ir pārkāpis normatīvo aktu prasības, nepaziņojot par attiecīgo gadījumu policijai vai arī neaizpildot saskaņoto paziņojumu;
- 11.1.2.1.3. gadījumā, ja Apdrošinātājam, Apdrošinājumaņēmējam, TL turētājam vai TL vadītājam ir šaubas par zaudējumu apmēru un/vai par bojājumu rašanās cēloņiem, viņam ir pienākums rīkoties atbilstoši šo apdrošināšanas noteikumu 11.1.1. un 11.1.2. punktiem.
- 11.1.3. Veikt visus iespējamos saprātīgos pasākumus, lai samazinātu zaudējumus. Gadījumā, ja TL bojājumu dēļ tiek atvieglota pieeja TL, Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātā un/vai tiesīgā lietotāja pienākums ir uzreiz pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās un/vai uzreiz pēc tam, kad izsaukta policijas un/vai citu kompetento institūciju darbinieki ir veikuši TL apskati notikuma vietā, novietot apdrošināšanas objektu apsargājamā stāvvietā vai slēgtā telpā (garāžā), kas tiek aizslēgta ar atslēgu vai cita veida slēdzeni bez iespējas brīvai piekļūšanai no trešo personu puses.
- 11.1.4. Nekavējoties, tiklīdz tas iespējams, bet ne vēlāk kā 72 stundu laikā (neskaitot brīvdienas un oficiālās svētku dienas LR), skaitot no brīža, kad Apdrošinājumaņēmējam, Apdrošinātājam, apdrošinātā TL turētājam vai TL vadītājam kļuva zināms un bija iespēja informēt Apdrošinātāju par notikušo, rakstiski par to paziņot Apdrošinātājam.
- 11.1.5. Iesniegt Apdrošinātājam dokumentus, kas apliecina neiespējamību savlaicīgi izpildīt šo noteikumu 11.1.4. vai 11.2.1. punkta prasības.
- 11.1.6. Iesniegt Apdrošinātājam sekojošus dokumentus un priekšmetus:
- 11.1.6.1. Apdrošinātāja noteiktas formas pieteikumu;
- 11.1.6.2. iesniedzēja personu apliecinošu dokumentu kopiju, uzrādot oriģinālu. Apdrošinātā izsniegtu pilnvaru viņa interešu pārstāvēšanai attiecībā ar Apdrošinātāju (juridiskajām personām);
- 11.1.6.3. apdrošinātā TL reģistrācijas apliecības kopiju, uzrādot reģistrācijas apliecības oriģinālu;
- 11.1.6.4. policijas vai citas tiesībsargājošās iestādes izsniegto dokumentu par negadījuma reģistrāciju vai saskaņoto paziņojumu;
- 11.1.6.5. TL vadītāja (kurš vadīja apdrošināto TL negadījuma iestāšanās brīdī) apliecības kopiju;
- 11.1.6.6. ekspluatējot TL, kurš aprīkots ar tahogrāfa iekārtu, ir jānodod tahogrāfa diski vai cita tāda veida informācijas nesēja izdrukā, kas atradies bojātā apdrošināšanas objektā negadījuma brīdī un 48 stundas pirms tā;
- 11.1.6.7. automagnetolas vai citu veidu skaņu ierakstu atskaņošanas aparatūras vadības paneli (ja no TL ir nozagta magnetola vai citu veidu skaņu ierakstu atskaņošanas aparatūra, kurai ir paredzēts noņemams vadības panelis un kura ir apdrošināta kā apdrošinātā TL papildus aprīkojums);
- 11.1.6.8. evakuācijas pakalpojumu un/vai glābšanas izdevumu apmaksas veikšanu

- apstipriņošus dokumentus;
- 11.1.6.9. citus Apdrošinātāja pieprasītos dokumentus, kas saistīti ar negadījuma izmeklēšanu.
- 11.1.7. Pirms jebkādu darbību uzsākšanas (remonts, utilizācija, u.c.), dot Apdrošinātājam iespēju apskatīt apdrošināto TL Apdrošinātāja norādītajā laikā un vietā tāda stāvoklī, kāds tas bija uzreiz pēc apdrošinātā riska iestāšanās; gadījumi, ja bojājumi, kas apdrošināšanas gadījuma rezultātā nodarīti apdrošinātājam TL, neļauj tam piedalīties ceļu satiksmē, apskate tiek veikta apdrošinātā TL atrašanās vietā. Gadījumā, ja Apdrošinājumaņēmēja un/vai Apdrošinātais nav ievērojis šo nosacījumu, Apdrošinātājam ir tiesības samazināt vai atteikt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu.
- 11.2. Ja iestājas apdrošinātā TL zādzības vai laupīšanas risks, papildus šo noteikumu 11.1. punktā norādītajiem pienākumiem, Apdrošinājumaņēmēja un/vai Apdrošinātā pienākums ir:
- 11.2.1. nekavējoties, tiklīdz tas ir iespējams, bet ne vēlāk par 24 stundām, skaitot no apdrošinātā TL laupīšanas brīža vai brīža, kad Apdrošinātājam un/vai Apdrošinājumaņēmējam kļuva zināms par apdrošinātā TL zādzību, ar rakstisku paziņojumu brīvā formā, ar telegrammu vai ar faksimila sakaru palīdzību, paziņot par to Apdrošinātājam;
- 11.2.2. ja TL ir aprīkots ar meklēšanas un atklāšanas sistēmu, nekavējoties aktivizēt šo sistēmu un paziņot par notikušo šo sistēmu apkalpojošajai organizācijai saskaņā ar dotās sistēmas apkalpošanas līguma un/vai instrukcijas prasībām;
- 11.2.3. iesniegt visus apdrošināšanas pieteikumā norādītos aizdedzes atslēgu un pretaizdzīšanas iekārtu vadības līdzekļu komplektus un to sastāvdaļas, bet, ja apdrošināšanas pieteikumā nav minēti apdrošinātā TL atslēgu vai pretaizdzīšanas iekārtu vadības līdzekļu skaits, tad nodot visus attiecīgi rūpnieciski paredzētos vai ar dīlera starpniecību izgatavotos komplektus (izņemot atslēgu komplektu un/vai pretaizdzīšanas iekārtu vadības līdzekļu komplektu, kas, iestājoties TL laupīšanas riskam, ir nolaupīti kopā ar transportlīdzekli), par ko iesniegšanas brīdī Apdrošinājumaņēmējs (vai Apdrošinātais) un Apdrošinātājs paraksta attiecīgu pieņemšanas-nodošanas aktu;
- 11.2.4. iesniegt Apdrošinātājam dokumentus (dokumentu), kas garantē to, ka gadījumā, ja apdrošinātais TL tiks atrasts pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksāšanas (tai skaitā pēc līguma darbības izbeigšanās), apdrošināšanas atlīdzības saņēmējs atņemas atgriezt agrāk izmaksāto apdrošināšanas atlīdzības summu vai nodot atrasto TL Apdrošinātāja īpašumā (šajā gadījumā TL jābūt brīvam no trešo personu prasībām, kā arī aizliegumiem un ierobežojumiem).

12. Lēmuma pieņemšana, apdrošināšanas atlīdzības aprēķināšanas un izmaksas kārtība

- 12.1. Apdrošināšanas atlīdzību izmaksā pēc tam, kad Apdrošinātājam ir iesniegti visi šajos noteikumos minētie ar apdrošināšanas gadījumu saistītie dokumenti, Apdrošinātājs ir veicis bojātā TL apskati un sastādījis apskates aktu, ir noskaidroti negadījuma apstākļi, iemesli, aprēķināts zaudējumu apmērs, un Apdrošinātājs ir atzinis notikušo negadījumu par apdrošināšanas gadījumu.
- 12.2. Zādzības, laupīšanas un trešo personu prettiesiskās darbības riska iestāšanās gadījumā Apdrošinātājam ir tiesības noteikt apdrošināšanas atlīdzības veidu.
- 12.3. Lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai atteikumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, Apdrošinātājs pieņem 30 (trīsdesmit) dienu laikā, skaitot no brīža, kad Apdrošinātais un/vai Apdrošinājumaņēmējs ir pilnīgi un pienācīgi izpildījuši šo noteikumu 11. sadaļā minētos pienākumus.
- 12.4. Ja Apdrošinājumaņēmējs ir fiziska persona, Apdrošinātāja pienākums ir ne vēlāk kā viena mēneša laikā no dienas, kad saņemts iesniegums par apdrošināšanas atlīdzību, rakstveidā informēt Apdrošinājumaņēmēju par papildus dokumentiem, kas nepieciešami, lai varētu pieņemt lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu.
- 12.5. Ja Apdrošinātājs pieņēmis lēmumu par atteikumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, tas 10 dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas nosūta Apdrošinājumaņēmējam un Apdrošinātājam motīvu rakstveida paziņojumu.
- 12.6. Ja Apdrošinātājam objektīvu iemeslu dēļ nav iespējams ievērot 12.3. punktā noteikto termiņu (tai skaitā arī gadījumā, ja Apdrošinātājam rodas šaubas par Apdrošinātā tiesībām uz apdrošināšanas atlīdzības saņemšanu), to var pagarināt uz laiku, kas nav ilgāks par sešiem mēnešiem no dienas, kad saņemts iesniegums par apdrošināšanas atlīdzības saņemšanu. Apdrošinātājs nosūta motīvu rakstveida paziņojumu par termiņa pagarināšanu personai, kurai ir tiesības saņemt apdrošināšanas atlīdzību atbilstoši noslēgtajam apdrošināšanas līgumam.
- 12.7. Apdrošinātājs izmaksā apdrošināšanas atlīdzību 15 (piecpadsmit) dienu laikā pēc tam, kad pieņemts lēmums par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, ja vien apdrošināšanas atlīdzības izmaksā nav paredzēta periodisku maksājumu vai nodrošināmo pakalpojumu veidā vai Apdrošinātājs un apdrošināšanas atlīdzības saņēmējs pēc tam, kad pieņemts lēmums par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, nav vienojušies par citu apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtību.
- 12.8. Apdrošinātāja nodrošināmo pakalpojumu saņemšanas gadījumā Apdrošinājumaņēmējam ir pienākums samaksāt Apdrošinātājam nesamaksāto apdrošināšanas prēmijas daļu pirms Apdrošinātāja nodrošināmo pakalpojumu saņemšanas, ja Apdrošinātājs un Apdrošinājumaņēmējs nav vienojušies par citu Apdrošinātāja nodrošināmo pakalpojumu saņemšanas kārtību. Par Apdrošinātāja nodrošināmajiem pakalpojumiem tiek uzskatīti apdrošinātā TL glābšanas un transportēšanas izdevumi, kā arī trešo personu sniegtie apdrošinātā TL remonta pakalpojumi.
- 12.9. Ja apdrošināšanas līgumā ir paredzēts pašrīks, tā summa tiek atskaitīta ar aprēķinātās apdrošināšanas atlīdzības. Ja apdrošināšanas gadījums ir noticis Latvijas teritorijā un ir iespējama regresa prasība, Apdrošinātājam ir tiesības neieturēt pašrīku. Ja apdrošināšanas gadījums ir noticis ārpus Latvijas teritorijas un ir iespējama regresa prasība, tad pašrīks tiek ieturēts no aprēķinātās atlīdzības un pēc regresa prasības apmaksas ieturētā pašrīka summa tiek atmaksāta Apdrošinātājam vai Apdrošinājumaņēmējam.
- 12.10. Ja apdrošināšanas atlīdzības izmaksā ir paredzēta nodrošināmo pakalpojumu veidā, Apdrošinātājam vai Apdrošinājumaņēmējam (līzinga gadījumā) ir pienākums 5 (piecu) darba dienu laikā, skaitot no attiecīgā Apdrošinātāja paziņojuma saņemšanas dienas, ieskaitīt pašrīka summu Apdrošinātāja norēķinu kontā vai samaksāt kasē.
- 12.11. Ja apdrošināšanas līguma darbības laikā tiek pieteikts trešais apdrošināšanas gadījums, tad uz šo apdrošināšanas gadījumu tiek noteikts pašrīks 150,00 Ls (viens simts piecdesmit latu 00 santīmu) apmērā, pieteiktajam ceturtajam apdrošināšanas gadījumam un visiem turpmākajiem apdrošināšanas

- gadījumiem – pašrīks 300,00 Ls (trīs simti lati 00 santīmi), izņemot gadījumu, kad apdrošināšanas polisē noteiktais pašrīks ir lielāks. Ja apdrošināšanas polisē noteiktais pašrīks ir lielāks, tad tiek piemērots apdrošināšanas polisē noteiktais pašrīks.
- 12.12. Gadījumā, ja ceļu satiksmes negadījumu ir izraisījis apdrošinātā TL vadītājs, kas nav sasniedzis 25 (divdesmit piecu) gadu vecumu, un/vai kura vadīšanas stāžs ir mazāks par 2 (diviem) gadiem, Apdrošinātājam ir tiesības papildus pie apdrošināšanas līgumā noteiktā pašrīka ieturēt pašrīku 150,00 Ls apmērā.
- 12.13. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksa par nozagto vai nolaupīto TL, tiek veikta pēc tam, kad noslēgta papildus vienošanās starp Apdrošināto un Apdrošinātāju par pušu savstarpējām attiecībām nolaupītā TL atrašanās gadījumā.
- 12.14. TL zādzības vai pilnīgas bojāejas gadījumā Apdrošinātājam ir tiesības aizstāt apdrošināto TL ar tādas pašas markas, modeļa, izlaiduma gada un komplektācijas TL.
- 12.15. Aprēķinot apdrošināšanas atlīdzības summu par apdrošināšanas objekta bojājumiem, Apdrošinātājs ņem vērā to detaļu un mezglu vērtību, kuri ir jānomaina, bojāto detaļu un mezglu nomainīšanas un remonta darbu apmaksu, izlietoto materiālu vērtību, kā arī apdrošināšanas objekta nolietojumu uz negadījuma brīdi. Tiek atļūdzināti tikai to mezglu un detaļu nomainīšanas un remonta vērtība, kuru sabojāšanos ir izraisījis apdrošināšanas gadījums. Apdrošinātā TL bojāto detaļu un mezglu nomaīņa tiek ieturta aprēķinā pie nosacījuma, ka tie atjaunošanas remonta ceļā nevar tikt salaboti un turpmāk izmantojami, vai arī, ja šis remonts nav ekonomiski izdevīgs, jo tas pārsniedz kopējo nomaīņas vērtību (ņemot vērā detaļas, izejmateriālu un darbu izcenojumu). Apdrošināšanas objekta detaļu vai papildus aprīkojuma nolietojumu aprēķina Apdrošinātājs, ņemot vērā apdrošināšanas objekta vai papildus aprīkojuma izlaiduma gadu, modeli un citus kritērijus, pamatojoties uz Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem.
- 12.16. Apdrošinātājs atlīdzina izdevumus, kas saistīti ar TL remonta procesa atklāto slēpto bojājumu un defektu novēršanu, ja atklātie bojājumi un defekti saistīti ar apdrošināšanas gadījumu.
- 12.17. Atklājot slēptos bojājumus un defektus, Apdrošinājuma ņēmēja vai Apdrošinātā pienākums ir pirms to novēršanas par to rakstiski paziņot Apdrošinātājam, lai tas varētu sastādīt papildus apskates aktu.
- 12.18. Ja apdrošināšanas gadījuma rezultātā TL nevar pārvietoties patstāvīgi (savā gaitā), Apdrošinātājs atlīdzina Apdrošinājuma ņēmējam vai Apdrošinātājam dokumentāli apstiprinātus bojātā TL glābšanas un/vai transportēšanas izdevumus līdz stāvvietai (garāžai) vai līdz remonta vietai, sekojošā apmērā: kravas transportlīdzekļiem 5% (pieci procenti) no apdrošinājuma summas, bet ne vairāk kā 1500 Ls (viens tūkstošis pieci simti lati 00 santīmi) līguma darbības laikā; vieglajiem transportlīdzekļiem – 5% (pieci procenti) no apdrošinājuma summas, bet ne vairāk kā 200 Ls (divi simti lati 00 santīmi) līguma darbības laikā.
- 12.19. Apdrošinātā TL pilnīgas bojāejas, zādzības vai laupīšanas gadījumā apdrošināšanas atlīdzības izmaksa ir iespējama pēc viena no diviem variantiem:
- 12.19.1. apdrošinājuma summas apmērā, atskaitot nolietojumu, franšīzi un iepriekš izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības summu, pie nosacījuma, ka bojātais TL tiek nodots Apdrošinātājam. Šajā gadījumā TL ir jābūt noņemtam no uzskaites un jābūt atmutotam, lai nodotu Apdrošinātājam. Apdrošinātājs nesedz izdevumus, kas saistīti ar TL noņemšanu no uzskaites. Nododot TL Apdrošinātājam, tiek sastādīts pieņemšanas – nodošanas akts ar komplektācijas uzskaiti;
- 12.19.2. apdrošinājuma summas apmērā, atskaitot nolietojumu, franšīzi, iepriekš izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības summu un TL atlieku vērtību, pie nosacījuma, ka TL atliekas paliek pie Apdrošinātā.
- 12.20. Nosakot apdrošināšanas objekta, tā detaļu vai papildus aprīkojuma faktisko vērtību negadījuma brīdī, Apdrošinātājs aprēķina apdrošināšanas objekta nolietojumu 1% (viens procents) mēnesī no apdrošinājuma summas, skaitot no apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās dienas. Ja vērtība pēc nolietojuma aprēķināšanas neatbilst šī brīža faktiskai vērtībai, tiek ņemta vērā šī brīža tirgus vērtība, ja tā nav lielāka par apdrošināšanas objekta, tā detaļu vai papildus aprīkojuma vērtību apdrošināšanas līgumā.
- 12.21. Pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas par nozagto vai nolaupīto TL vai gadījumā, kad apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta sakarā ar TL pilnīgu bojāeju, apdrošināšanas līguma darbība izbeidzas. Pārējos gadījumos apdrošināšanas līgums paliek spēkā līdz tā darbības termiņa noteicēšanai.
- 12.22. Ja Apdrošinātājs vai TL reģistrācijas apliecībā norādītais nomnieks vai turētājs ir pievienotās vērtības nodokļa maksātājs un saņem apdrošināšanas atlīdzību naudā, apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta, neiekļaujot aprēķinā pievienotās vērtības nodokli.

13. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas izņēmumi

- 13.1. Šo noteikumu izpratnē par apdrošināšanas gadījumu netiek uzskatīti:
- 13.1.1. TL elektriskajos un/vai mehāniskajos mezglos un/vai agregātos (motorā, transmisijā, ātrūmkārbā u.tml.) iekļūstot ūdenim, kura cēlonis ir TL iebraukšana peļķēs, aplūdušās vietās u.tml.;
- 13.1.2. ja TL lietots ceļu satiksmē neparedzētās vietās (meži, pļavas, poligoni, pludmales, moli, aizsalušas ūdenstilpnes un trotuāri);
- 13.1.3. no krītošiem priekšmetiem, ja šādas bojājums ir izraisījis Apdrošinājuma ņēmēja, Apdrošinātā vai tiesīgā lietotāja rīcība un/vai neuzmanība;
- 13.1.4. pēc apdrošināšanas objekta zādzības, nevērtīgas vai neapdomīgas glabāšanas dēļ, netiek nodota apdrošināšanas objekta reģistrācijas apliecība un/vai netiek nodoti visi apdrošināšanas pieteikumā norādītie aizdedzes atslēgu un pretaizdzīšanas iekārtu vadības līdzekļu komplekti un to sastāvdaļas, bet, ja apdrošināšanas pieteikumā nav minēts apdrošināšanas objekta atslēgu vai pretaizdzīšanas iekārtu vadības līdzekļu skaits, tad, ja netiek nodoti visi attiecīgi rūpnieciski paredzētie vai ar dīlera starpniecību izgatavotie komplekti;
- 13.1.5. notiekot ceļu satiksmes negadījumam, tiek konstatēts AETR līgumā (Eiropas valstu līgums par transportlīdzekļu apkalpju darbu starptautiskajos autopārvadājumos) noteikto prasību pārkāpums;
- 13.1.6. zaudējumu rašanās saistīta ar transportlīdzekļa izmantošanu pasākumos, kuru mērķis ir augstākā braukšanas ātruma sasniegšana, šķēršļu pārvarēšana vai sevišķas braukšanas mākas demonstrējumi, vai treniņbraucienos, kā arī gatavojošies šādiem pasākumiem;
- 13.1.7. TL bija aprīkots ar riepām, kas neatbilst normatīvo aktu prasībām;
- 13.2. Zaudējumi, kas ir radušies, ja apdrošināto TL vada persona:
- 13.2.1. kurai nav spēkā esošas attiecīgās kategorijas vadītāja apliecības vai persona, kurai ir stāties spēkā transportlīdzekļu vadīšanas tiesību izmantošanas aizliegums;
- 13.2.2. kura patvaļīgi, pretrunā ar spēkā esošo normatīvo aktu prasībām, ir atstājusi ceļu satiksmes negadījuma vietu, vadījusi apdrošināšanas objektu, atrodoties alkoholisko dzērienu, narkotiku, psihotoksisku, psihotropo vai citu apreibinošo

- vielu iespaidā, lietojusi augstāk minēto līdz policijas ierašanās brīdim notikuma vietā vai izvairījusies no savlaicīgas alkohola, narkotisko, psihotropo, psihotoksisko vai citu apreibinošo vielu ietekmes pārbaudes;
- 13.2.3. kuras personība nav noskaidrota.
- 13.3. Zaudējumi, kas ir radušies, veicot apdrošinātā TL iekraušanas vai izkraušanas darbus.
- 13.4. Zaudējumi, kas radušies apdrošinātājam TL, atrodoties karjerā vai citos celtniecības objektos.
- 13.5. Zaudējumi, kas radušies, apdrošināto TL izmantojot citu transportlīdzekļu vilkšanai vai velkot apdrošināto TL ar citu transportlīdzekli.
- 13.6. Notikumi, kas ir radušies Apdrošinājuma ņēmējam, Apdrošinātājam, TL tiesīgajam lietotājam, pārkāpjot TL ekspluatācijas noteikumus, tajā skaitā: izmantojot TL, kas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nav izgājis tehnisko apskati; pārkāpjot ugunsdrošības noteikumus, ugunsdrošu un sprāgstozu vielu vai priekšmetu pārvietošanas un glabāšanas noteikumus, drošības noteikumus kravas pārvadāšanas laikā, kas noteikti spēkā esošajos normatīvajos aktos.
- 13.7. Zaudējumi, kas radušies apdrošinātājam TL kravas iekraušanas un/vai izkraušanas darbu veikšanas rezultātā, kā arī ugunsgrēka vai sprādziena rezultātā iekraujot, izkraujot vai pārvadājot degošas vai sprāgstozas vielas vai priekšmetus, ja apdrošinātais TL nav paredzēts šādu vielu un priekšmetu pārvadāšanai.
- 13.8. Zaudējumi, kas radušies laikā, kad TL transportēts kā krava, neatkarīgi no pārvadājuma veida, ja nav iespējama regresa prasība, vai TL bojājums ir nodarījis pienācīgi nenostiprināta krava vai priekšmeti, kas atradušies transportlīdzeklī, uz transportlīdzekļa vai tam pievienotā piekabē.
- 13.9. Zaudējumi, kas radušies cēloniskā sakarā:
- 13.9.1. TL vadītājam pārkāpjot dzelzceļu pārbrauktuves šķērsošanas noteikumus;
- 13.9.2. TL vadītājam neievērojot luksofora vai regulētāja signālus;
- 13.9.3. TL vadītājam neievērojot ceļu horizontālo apzīmējumu „Nepārtraukta līnija” (CSN 920. zīme), „Dubulta nepārtraukta līnija” (CSN 921. zīme), „Dubulta pārtraukta līnija” (CSN 927. zīme) vai „Nepārtraukta dzeltena līnija” (CSN 947. zīme);
- 13.9.4. TL vadītājam pārsniedzot atļauto braukšanas ātrumu apdzīvotās vietās un dzīvojamās zonās, daudzdzīvokļu namu pagalmos, degvielas uzpildes staciju un stāvvietu teritorijās par 20 km/h; ārpus apdzīvotām vietām 40 km/h; ja tam ir cēloniskais sakars ar negadījumu;
- 13.9.5. TL vadītājam braucot pretēji noteiktajam kustības virzienam un/vai neievērojot sekojošo Ceļu satiksmes noteikumu zīmju prasības:
- 13.9.5.1. Nr. 207 – „Neapstājoties tālāk braukt aizliegts”,
- 13.9.5.2. Nr. 301 – „Iebraukt aizliegts”,
- 13.9.5.3. Nr. 303 – „Mehāniskajiem transportlīdzekļiem braukt aizliegts”,
- 13.9.5.4. Nr. 311 – „Augstuma ierobežojums”.
- 13.10. Notikumi, kas ir radušies laika periodā, kad ar apdrošināto TL ir aizliegts piedalīties ceļu satiksmē.
- 13.11. TL tehniskās un/vai garantijas apkalpošanas un/vai apskates rezultātā, kā arī notikumi, kas radušies apdrošinātājam TL atrodoties autoservisa teritorijā, uz remonta estakādēm, kā arī TL uzstādot signalizāciju vai veicot TL riteņu un/vai riepju nomaīņu, remontējot apdrošināto TL vai veicot tā apkopi, mazgāšanu un tam līdzīgus darbus.
- 13.12. Bojājumi, kas bijuši TL apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdī un kuri fiksēti pieteikumā TL apdrošināšanai.
- 13.13. Gadījumā, ja nav izpildītas šo noteikumu 11.1.1., 11.1.6. un/vai 11.2.1. punktu prasības.
- 13.14. Apdrošinātājam ir tiesības atteikties izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, ja Apdrošinātais un/vai Apdrošinājuma ņēmējs 6 (sešu) mēnešu laikā pēc Apdrošinātāja attiecīgā paziņojuma saņemšanas dienas nav iesniedzis Apdrošinātāja pieprasītos dokumentus.

14. Regresa tiesības

- 14.1. Ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu Apdrošinātājam, Apdrošinātājs izmaksātās summas apmērā pārņem Apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem.
- 14.2. Saņemot apdrošināšanas atlīdzību, Apdrošinātais atsakās par labu Apdrošinātājam no savu pirmprasības tiesību īstenošanas pret personu, kura ir atbildīga par apdrošināšanas gadījuma rezultātā nodarīto zaudējumu. Apdrošinātājam ir pienākums nodot apdrošinātājam visu apdrošinātā rīcībā esošo informāciju, kā arī veikt citas formalitātes, kas ir nepieciešamas apdrošinātāja regresa prasību tiesību īstenošanai. Gadījumā, ja regresa tiesību realizācija nav iespējama Apdrošinājuma ņēmēja vai Apdrošinātā jaunā nolūka vai rupjas neuzmanības dēļ, Apdrošinātājam ir pienākums 15 darba dienu laikā pēc Apdrošinātāja pieprasījuma saņemšanas dienas atmaksāt viņam izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību tādā apmērā, par kādu nav iespējama regresa prasība.

15. Strīdu izšķiršanas kārtība

- 15.1. Lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai atteikumu var pārsūdzēt Apdrošinātāja atbilstošās struktūrvienības vadītājam 30 dienu laikā no tā saņemšanas dienas.
- 15.2. Visi strīdi un domstarpības, kas rodas starp Apdrošinātāju un Apdrošinājuma ņēmēju vai Apdrošināto uz apdrošināšanas līguma pamata, tiek risināti sarunu ceļā. Ja savstarpēja vienošanās netiek panākta, jebkurš strīds, domstarpība vai prasība, ko cels Apdrošinātājs, Apdrošinājuma ņēmējs vai Apdrošinātais, kas izriet no apdrošināšanas līguma, kas skar to vai tā pārkāpumu, izbeigšanu vai spēkā neesamību, tiks izšķirts tiesā saskaņā ar Latvijas Republikas spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

16. Fizisko personu datu aizsardzība

- 16.1. Slēdzot apdrošināšanas līgumu, Apdrošinājuma ņēmējs apliecina, ka atļauj Apdrošinātājam, kā sistēmas pārzini, personas datu saņēmējam un personas datu operatoram, apstrādāt apdrošinājuma ņēmēja datus, tai skaitā, sensitīvos personas datus un personas identifikācijas (klasifikācijas) kodus, saskaņā ar Fizisko personu datu aizsardzības likumu un citiem Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Šajā punktā minētais apliecinājums ir spēkā arī uz tām fiziskām personām, kas slēdz apdrošināšanas līgumus juridiskas personas vārdā.